

BORTURIZMUST SEGÍTŐ/NEHEZÍTŐ JOGSZABÁLYOK FELTÁRÁSA

c. TANULMÁNY

Készítette

a

Dél-Dunántúli Borturisztikai Klaszter megbízásából:

dr. Prónay Bence

Lezárva:

2011. április

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3. oldal
2. Zéró tolerancia szabály elemzése	5. oldal
3. A termelői borkimérés szabályainak vizsgálata	6. oldal
4. A kistermelők jövedéki adminisztráció alóli mentesítése lehetőségének vizsgálata	7. oldal
5. A hazai bormarketing aktuális problémáinak feltárása	9. oldal
6. Összegzés	10. oldal
Felhasznált jogszabályok jegyzéke	

1. Bevezetés

A bor a jog szempontjából alapvetően élelmiszer, amely kiemelkedő kulturális és gazdasági jelentőségére tekintettel kapott speciális szabályozást, a borjog szabályai alapvetően a fogyasztóvédelmi jog anyagában gyökereznek. Egy élelmiszer előállításáról, forgalmazásáról szóló joganyagban mindig hangsúlyosan jelenik meg a nyomon követhetőség és átláthatóság követelménye, összefüggésben a fogyasztók egészsége és biztonsága védelmének alapvető követelményével, valamint a fogyasztók információhoz való jogával. A bornál folyamatosan láthatónak és igazolhatónak kell lennie- többek között -, hogy készítése során mikor és milyen anyagokat használtak fel, a felhasznált szőlő milyen mennyiségben állt rendelkezésre és honnan származik. A nyilvántartások vonatkozásában a borászok egyrészt egy szakmai nyilvántartást kötelesek vezetni, amely kötelezettség a bor élelmiszer jellegéből fakad, másrészt jövedéki nyilvántartást vezetnek, amely kötelezettség a bor jövedéki termék jellegéből fakad.

A borjog anyaga jelenleg álláspontom szerint a következő szabályokat foglalja magában:

- a szőlőültetvények nyilvántartásával,
- a szőlőfajták osztályba sorolásával kapcsolatos szabályokat.
- a szőlő-telepítéssel, -műveléssel, -kivágással kapcsolatos szőlészeti, valamint a borászati eljárásokra vonatkozó szabályokat.
- az adatszolgáltatási, bejelentési, nyilvántartási kötelezettségeket előíró szabályokat.
- a borászati termékek eredetvédelmére (oltalom alatt álló eredet megjelölésekre, földrajzi jelzésekre, hagyományos kifejezésekre) vonatkozó szabályokat.
- a borászati termékek forgalomba hozatalára, ellenőrzésére, jelölésére vonatkozó szabályokat.
- a szőlészeti-borászati szakigazgatás szerveire vonatkozó szabályokat.
- támogatási programok közösségi és nemzeti szabályait.

Az irányadó Uniós borjogi szabályokat az Európai Unió Tanácsának és Bizottságának rendeletei és irányelvei határozzák meg. A rendelet az egyes tagállamokban közvetlenül alkalmazandó jogi aktus, magyarul külön nemzeti szabály nélkül része lesz a joganyagoknak. Ezzel szemben az irányelv csupán az elérendő célokat határozza meg a tagországok részére, amelyek - ezen célok elérése érdekében – önállóan alkothatnak jogszabályokat. Alapvetően tehát a borjog szempontjából ezek

a rendeletek és irányelvek határozzák meg azt a keretet, amelyen belül a tagállamok jogszabályokat alkothatnak.

Az Európai Unió borjogának gerincét véleményem szerint a következő öt jogszabály képezi:

- az alapokat a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló **1234/2007 EK tanácsi rendelet** rögzíti. Ebben a rendeletben kerültek meghatározásra többek között a szőlőből készült termékek kategóriái (például: bor, likőrbor, pezsgő). A rendeletnek megfelelően a bor *„kizárólag zúzott vagy nem zúzott friss szőlő vagy szőlőmust teljes vagy részleges alkoholos erjedése által nyert termék”*.
- A szőlőkataszter, a kötelező bejelentések, a piaci felügyelethez szükséges információgyűjtés, a borászati termékek fuvarozásához szükséges kísérőokmányok, valamint a borágazatban vezetendő nyilvántartás tekintetében alkalmazandó részletes szabályokat a **Bizottság 436/2009 EK rendelete** határozza meg, így itt kerültek rögzítésre a borkísérő okmány és a pincekönyv alapvető szabályai is.
- A borászati eljárások és az azokhoz kapcsolódó korlátozások tekintetében a speciális szabályokat **Bizottság 606/2009 EK rendelete** tartalmazza. A bor előállításánál csak engedélyezett eljárásokat lehet alkalmazni, azaz semmit nem szabad, ami nincs kifejezetten megengedve. Ez a rendelet az, amely tételesen felsorolja az engedélyezett borászati eljárásokat és korlátozásokat (pl.: citromsav, tannin hozzáadásának feltételeit).
- Az eredetvédelem szempontjából fontos jogszabály a borászati termékekre vonatkozó oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések, hagyományos kifejezések, valamint e termékek címkézése és kiserelése tekintetében alkalmazandó szabályokat megállapító **607/2009 EK bizottsági rendelet**.
- A bor az Európai Unióban jövedéki termék, ezért a szőlőbor vonatkozásában is alkalmazandó a **Tanács 2008/118/EK irányelve**, amely további adminisztrációs terheket ró a borászokra.

Az Európai borjog anyagának alakulásakor a jogalkotóknak folyamatosan figyelemmel kell lenniük a bor kereskedelem, bormarketing, borturizmus világszertei folyamataira. Az igazi dilemma most az, hogy az európai bor jövője hagyományaiban, speciális területeiben, terroir-jában gyökerezik, ez azt vonja maga után, hogy az eredetvédelem tekintetében fokozott szigorral és részletességgel kell szabályokat alkotni, ami a chilei vagy ausztrál borászokhoz képes jelentős többletterhet, többletköltséget ró az európai borászokra, pillanatnyi versenyhátrányt okozva, hosszútávon megtérülő célok érdekében.

Az Európai Unió szabályai jelölik ki tehát azokat a kereteket, amelyeket a **hazai jogszabályok** töltenek ki részletszabályokkal a fentiek szerint.

A borjog szempontjából - álláspontom szerint - legfontosabb hazai szabályok:

- **2004. évi XVIII. törvény** a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról (Bortörvény)
- **2003. évi CXXVII. törvény** a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól (Jöt).
- **178/2009. Korm. rendelet** a borászati termékek eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek közösségi oltalmára irányuló eljárásról, valamint ezen termékek ellenőrzéséről
- **127/2009. FVM rendelet** a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről
- **27/2011. VM rendelet** a borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről

2. Zéró tolerancia szabály elemzése

Az **ittas vezetés szabálysértésének** alapesete az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. Korm. rendeletben:

*„Aki vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, továbbá közúton vagy a közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet úgy vezet, hogy **szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van**, vagy a jármű vezetését ilyen állapotban lévő személynek engedi át”*

Az **ittas vezetés a Btk-ban** így jelenik meg:

*„Aki szeszes italtól **befolyásolt állapotban** vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

Magyarul a szabálysértés és a bűncselekmény közötti fő elhatároló ismérv a befolyásoltság.

A szabálysértési alakzathoz kapcsolódóan mondja ki a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. BM rendelet az un. **zéró tolerancia szabályt**, hogy a *”rendőr a vezetői engedélyt a helyszínen elveszi, ha a jármű vezetője az... ittas vezetés szabálysértésének elkövetésével gyanúsítható”*

Álláspontom szerint az idézett „zéró tolerancia” szabály alkotmányossági aggályokat is felvet, hiszen minden korlátozó szabály/intézkedés mögött egy indokolt társadalmi érdeknek kell állnia. Jelen esetben egy olyan intézkedésről van szó, amelynek eredményeképpen – bűnösség megállapítására irányuló eljárás nélkül - szabálysértés gyanújára veszi el az intézkedő rendőr a

helyszínen a vezetői engedélyt, amely intézkedésnek a célja nyilvánvalóan csak a közbiztonság védelme lehet.

Amint arra az ittas szabálysértés bűncselekménytől történő elhatárolásánál utaltam is, szabálysértés esetén az elkövető **nincs befolyásolt állapotban** így a **közbiztonságra sem jelent veszély**, a jogosítvány helyszíni elvétele nyilvánvalóan szükségtelen és így indokolatlanul korlátozza az állampolgárokat.

Aggályokat vet fel ezen túl, hogy a befolyásoltság bizonyításánál irányadó határértékeket (véralkohol szint ezrelékeket) jogszabály nem, csupán egy – igazságügyi orvos szakértőknek szóló - módszertani levél tartalmazza.

Nyilvánvalóan kedvezőtlen hatással van a hazai borturizmus alakulására is az a tény, hogy hazánkban a minimális – kulturált - alkoholfogyasztás sem megengedett járművezetés esetén. Így sokakat tarthatnak vissza ezek az indokolatlanul szigorú szabályok attól, hogy a környező települések éttermeibe látogassanak el, ahol minimális borfogyasztás mellett étkezhetnének vagy attól, hogy gépkocsival látogassanak el a borászatokhoz borkóstolás céljából.

3. A termelői borkimérés szabályainak vizsgálata

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt.) szerint **termelői borkimérés** az egyszerűsített adóraktárban a saját termelésű szőlőbornak elvitelre vagy borkóstolás céljából helyben fogyasztásra vendéglátás keretében történő értékesítése (kivéve a kész- vagy helyben készített ételek, italok jellemzően helyben fogyasztás céljából történő forgalmazása, valamint az azzal összefüggő szórakoztató és egyéb szolgáltató tevékenység).

Unió szinten rögzített cél, hogy a kistermelőkre ne nehezedjen aránytalan teher, ennek megfelelően rögzíti a Jöt., hogy az általános szabályoktól eltérően termelői borkimérésben hordós kiszerelesű szőlőbor külön bejelentés nélkül értékesíthető helyben fogyasztásra vagy - legfeljebb 10 literes kannás kiszerelesben - elvitelre kimérve. Azonban a pincéből közvetlenül végső fogyasztóknak termelői borkimérés keretében értékesített szőlőborra – a hatályos pincekönyv rendeletnek (27/2011 VM rendelete) megfelelően - az egyszerűsített adóraktár engedélyesének borkísérő okmányt kell kiállítania. Az értékesítés napján egy borkísérő okmányt kell kiállítani a palackos, egyet a kannás kiszerelesben, továbbá egyet a kóstolásra és elvitelre kimért összesen értékesített szőlőborra.

A Jöt. rögzíti, hogy hordós (25 liternél nagyobb) és kannás (2 liternél nagyobb de 25 litert meg nem haladó) kiszerelesben a bor szállítása és értékesítése kizárólag hivatalos zár alkalmazásával megengedett, azonban nem szükséges a hivatalos zár alkalmazása, ha a hordós és kannás bor szabadforgalomba bocsátása termelői borkimérés keretében helyben fogyasztás céljára történik.

A borászok visszajelzései szerint, esetenként problémát okoz, hogy a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény nem tartalmazza a termelői borkimérést, mint tevékenységi/értékesítési

formát, és előfordulhat, hogy elmarasztalják a borászokat azért, mert nem tesznek eleget szabályszerűen a törvényben előírt bejelentési kötelezettségüknek.

A termelői borkimérés szabályainak tisztázatlansága, a termelők bizonytalansága és adott esetben indokolatlan büntetése hátrányosan hat a borturizmusra, hiszen azt eredményezheti, hogy a hagyományosan bortermeléssel és értékesítéssel foglalkozó településeken az odalátogatók a várt „pezsgés” helyett bezárt pincéket vagy „pult alóli” kiszolgálást tapasztalnak.

4. A kistermelők jövedéki adminisztráció alóli mentesítése lehetőségének vizsgálata

A 2003. évi CXXVII. törvény (Jöt) főszabályként írja elő az adóköteles jövedéki termék adóraktárban történő előállítását.

Adóraktár (egyszerűsített adóraktár): *„az a fizikailag (pl. fallal, kerítéssel, mérési ponttal) elkülönített, ... helyrajzi számmal beazonosított, egy technológiai egységet képező üzem, raktár, ... ahol az e törvényben meghatározott engedély birtokában jövedéki termék előállítása folyik, illetve ahol olyan jövedéki termék tárolását, raktározását végzik, amely után az adót még nem fizették meg”*

A törvény szerint **szőlőbor** a 2204, 2205 vámtarifaszám alá tartozó termék - a pezsgő kivételével - amennyiben

1. tényleges alkoholtartalma 1,2 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 15 térfogatszázalék és kizárólag erjedéssel keletkezett,
2. tényleges alkoholtartalma 15 térfogatszázaléknál több, de legfeljebb 18 térfogatszázalék, kizárólag erjedéssel keletkezett és adalékanyagot nem tartalmaz.

A bor előállítása egyszerűsített adóraktári engedéllyel vagy boradóraktári engedéllyel lehetséges.

Nem kell adóraktári engedéllyel rendelkeznie annak

- a természetes személynek, aki a saját szőlőjéből és/vagy legfeljebb az értékesített saját szőlőtermés mennyiségével azonos mennyiségben vásárolt szőlőből legfeljebb 1000 liter mennyiségben állít elő szőlőbort;
- a szőlőterülettel nem rendelkező természetes személynek, aki a háztartásonként legfeljebb 500 kilogramm vásárolt szőlőből állít elő szőlőbort.

A törvény szerint **nem kell adóraktári engedéllyel rendelkeznie annak a személynek sem**, aki a bor palackozását mobil palackozóval egyszerűsített adóraktárban vagy a boradóraktárban, illetve a szőlőtermelő adómentes szőlőborának palackozását az adómentes szőlőbor tárolásának helyén végzi, amennyiben

- a vámhatóságnak a mobil palackozó birtoklását, továbbá alkalmanként a bor palackozását a vámhatósághoz a külön jogszabály rendelkezései szerint bejelenti és vezeti a külön jogszabályban előírt nyilvántartást,

- rendelkezik a palackozás végzéséhez szükséges hatósági engedélyekkel.

Ha a szőlőtermelő az új termését - részben vagy egészben - 1000 litert meghaladó szőlőbor előállítására kívánja felhasználni, a szüretet követő 8 napon belül, de legkésőbb a tárgyév november 30-áig kell a vámhatósághoz egyszerűsített adóraktárra az engedélykérelmet benyújtania.

Egyszerűsített adóraktári engedélyre jogosult, aki:

- szőlőbort állít elő,
- palackoz (kiszere),
- tárol, raktároz.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének a pincekönyv adatai alapján, tárgyidőszakonként **meg kell állapítania a készletváltozásokat** és a tárgyidőszak tényleges **zárókészletét**.

Tárgyidőszak alatt a december 1-jétől július 31-éig, illetve augusztus 1-jétől november 30-áig tartó időszakokat kell érteni.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének a vásárolt és a saját termésű szőlő mennyiségéről, illetve a vásárolt, előállított (kiszere), tárolt, raktározott és értékesített szőlőborról - kiszerelesenkénti bontásban, vevőnkénti részletezésben - tárgyidőszakonként mennyiségi **elszámolást kell készítenie**, és **a vámhatósághoz évi két alkalommal** a tárgyidőszakot követő augusztus 15-éig, illetve december 15-éig **benyújtania**.

A vámhatóság az egyszerűsített adóraktár engedélyes kötelezettségeinek megtartását, és a szőlőtermés, illetve az előállított (kiszere), tárolt, raktározott és az értékesített szőlőbor elszámolását előre bejelentett vagy váratlan, előre be nem jelentett időpontban **ellenőrzi**. Ennek keretében az egyszerűsített adóraktár engedélyese a vámhatóság jelenlétében és ellenőrzése mellett készletfelvétellel megállapítja a tényleges készletet.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesének ezen túl - a hatályos szabályok szerint - a részben szakmai-, részben jövedéki nyilvántartásként működő szőlőbor **pincekönyvet** kell vezetnie, illetőleg szabály, hogy az egyszerűsített adóraktárból a szőlőbor csak borkísérő okmánnyal és annak a szállítást végző részére történő átadásával tárolható ki. Szőlőbort belföldön csak borkísérő okmánnyal szabad szállítani. **Borkísérő okmány** definíciója: „*a vámhatóság által kiadott szigorú számadású bizonylat, amelyet .... jogszabály rendelkezései szerint a szőlőbor szállításakor kell alkalmazni*”

Az Európai Unió Tanácsának - jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről szóló - **2008/118 EK. Irányelve** bevezetőjében - a jogszabály indokainál - rögzíti, hogy a jövedéki termékek szállításához és ellenőrzéséhez fűződő általános követelmények teljesítése aránytalan terhet jelenthet a **kisüzemi bortermelők** számára, ezért indokolt megadni azt a lehetőséget, hogy a tagállamok mentesítsék ezeket a termelőket az egyes követelmények alól.

A fent említetteknek megfelelően rögzíti az **Irányelv 40. cikke**, hogy a **tagállamok mentesíthetik a kisüzemi bortermelőket** az Irányelv **jövedéki termék előállítására, feldolgozására, birtoklására vonatkozó** (III. fejezetben rögzített) követelményei, a **jövedéki termék jövedékiadó-felfüggesztéssel történő szállítására vonatkozó** (IV. fejezetben említett) követelményei, valamint a **szállításra és ellenőrzésre** vonatkozó egyéb követelmények alól.

Előírja az idézett 40. cikk, hogy amennyiben ezek a kisüzemi bortermelők saját maguk bonyolítanak le Közösségen belüli ügyleteket, **tájékoztatniuk kell** az érintett hatóságokat, és **teljesíteniük kell** a borászati termékek fuvarozásához szükséges kísérőokmányokra, valamint a borágazatban vezetendő nyilvántartásra vonatkozó részletes alkalmazási szabályokat meghatározó rendeletben meghatározott követelményeket. Ezeket a szabályokat jelenleg a **Bizottság 436/2009 EK rendeletének** III. címe tartalmazza (továbbiakban: a Rendelet).

Az Irányelv szerint „**kisüzemi bortermelők**” azok a személyek, akik éves átlagban kevesebb mint 1000 hl bort termelnek.

Az éves átlag meghatározásában segítségünkre van a Rendelet, amely a „**kistermelő**” fentieknek megfelelő meghatározásánál rögzíti, hogy a tagállamok legalább három egymást követő borászati évre nézve veszik figyelembe az átlagos termelési szintet.

A „**kistermelők**” körének meghatározása **kapcsán mérlegelési lehetőséget biztosít a Rendelet a tagállamoknak**, amikor úgy rendelkezik, hogy a tagállamoknak „*nem kell kistermelőnek tekinteniük azokat a termelőket, akik friss szőlőt vagy mustot vásárolnak borra történő feldolgozás céljából*”.

Az átlagban 1000 hl alatt teljesítő kisüzemi bortermelők mentesítése például az adóraktár kötelezettség – és így a jövedéki ellenőrzések – alól, komoly dilemma, figyelemmel a hazánkban tapasztalható borhamisítási tendenciákra. Könnyen előállhat az a helyzet, hogy az országot elárasztják az átlagban 999 hl-t termelő pincészetek.

5. A hazai bormarketing aktuális problémáinak feltárása

A szőlőbor jövedéki adójának „eltörlésével” került bevezetésre a bor forgalomba hozatali járulék. A forgalomba hozatali járulék címén befizetett összeg 60%-át közösségi bormarketingprogramok kidolgozására és végrehajtására, az Európai Unió által meghirdetett borreklám és -marketingprogramok nemzeti társfinanszírozására kell fordítani. A forgalomba hozatali járulék címén befizetett összeg 40%-a a borászati hatóságot (MgSzH-t) illeti meg.

A döntéshozatal gyakorlatilag úgy történik, hogy a Bormarketing Bizottság javaslatát – amennyiben annak tartalmával egyetért - az agrárpolitikáért felelős miniszter jóváhagyja. A döntések végrehajtását az Agrármarketing Centrum (AMC) látja el a szőlőbor esetében ugyanúgy mint a répa vagy a marhahús esetében. Az elmúlt évek igazolták, hogy a bormarketing pénzek elosztásának rendszerét, illetőleg a pénzek AMC-n belüli kezelését nem sikerült hatékonyan

megoldani, amelynek egyik oka az, hogy az AMC szervezetén belül nem jelent meg az a specialitást tükröző szakmaiság, amit a szőlőbor témája igényelne.

Másik alapvető ok, hogy a szakmai testületként működő Bormarketing Bizottság döntéseire (javaslataihoz) nem kap megfelelő szakmai háttérrel (lásd.: piackutatások, marketingelemzések teljes hiánya), ami nélkül többek között követendő bormarketing stratégiát sem lehet készíteni.

Az európai bortermelő országokban megszokott **közösségi bormarketing feladatokat** ma nem látja el senki (adatbázisfejlesztés, közösségi honlap kezelése, study tourok szervezése, önálló PR, folyamatos kapcsolattartás a nemzetközi és belföldi médiával, borvidékek támogatása marketing tanácsadással, kapcsolatok szervezésével stb.).

A hatékony hazai és regionális bormarketing hiánya elsők között üt vissza a borturizmusra.

6. Összegzés

Az adminisztrációs terhek csökkentésének igényét folyamatosan együtt kell kezelni a borhamisítás elleni küzdelem követelményeivel. Cél, hogy a kistermelőket a lehető legkisebb mértékű adminisztráció terhelje, lehetőséget biztosítva számukra, hogy boraik értékesítéséből, borturizmusból minél jobban éljenek, felvirágoztatva a borvidékeket és végül az egész országot.

Magyar sajátosság, hogy az ellenőrző rendszer hatékonyságának hiányát a szabályok szigorításával próbáljuk kompenzálni. Az intézményrendszer hatékonyságának a hiánya, valamint az indokolatlanul szigorú szabályok – ahogy azt a tanulmányban is láthattuk - hátrányosan hatnak a gazdaságra.

A következő tanulmányomban a fent említetteket is szem előtt tartva, vizsgálni fogom a „zéró tolerancia szabály” által okozta ellentmondás feloldásának jogi lehetőségét valamint azt, hogy jogszabályi szinten milyen módon lehetne összehangba hozni Magyarországon a kulturált borfogyasztást a járművezetéssel. Vizsgálni fogom, hogy milyen jogszabályok megalkotására van szükség ahhoz, hogy a termelői borkimérés akadálytalanul működhessen a pincékben vagy adott esetben a pincéktől távolabb eső, turisztikailag kiemelt jelentőségű helyeken. Vizsgálni fogom továbbá a kistermelők jövedéki adminisztráció alóli részbeni vagy teljes mentesítése konkrét lehetőségeit. Javaslatot fogalmazok meg a hazai bormarketing intézményi problémáinak megoldására is.

Felhasznált jogszabályok jegyzéke

A Tanács 2008/118/EK irányelve a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezésekről és a 92/12/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről

2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól

2004. évi XVIII. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról (Bortörvény)

218/1999. Korm. rendelet az egyes szabálysértésekről

41/2002. PM rendelet a hordós és kannás borra előírt hivatalos zár alkalmazásának, valamint elszámolásának részletes szabályairól

70/2007. FVM rendelet a bor forgalombahozatali járulék megfizetésének, kezelésének és felhasználásának szabályiról

127/2009. FVM rendelet a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről